

EKSAMENSOPPGAVE

JUS2211 Forvaltningsrett og EØS-rett Vår 2020

Dato: Fredag 22. mai 2020

Tid: Kl. 09:00 - 13:00

Del I

Peder Ås (f. 1960) har siden 2005 arbeidet som mekaniker for Bil AS i Lillevik. Med alderen hadde Peder Ås fått en del helseplager, og fra sommeren 2019 så han seg nødt til å redusere stillingen sin til 80 %.

Ved utbruddet av Covid-19-pandemien (koronaviruset) fulgte karantenereregler og andre begrensninger i å oppholde seg i områder hvor mange personer ferdes. Som utallige andre ble Peder Ås permittert fra jobben sin i mars 2020.

Ås søkte om dagpenger. På grunn av et stort påtrykk av dagpengesøknader i mars 2020, valgte NAV å prioritere å behandle søknadene raskt. Ås fikk derfor innvilget sin søknad allerede 25. mars 2020. Dagpengene var på brutto kr 30 000,- pr måned.

I mai 2020 fikk Peder Ås et brev fra NAV med varsel om at han hadde fått utbetalt for mye i dagpenger i deler av mars, hele april, og deler av mai – til sammen kr. 15 000,-. Ved søknadsbehandlingen hadde NAV feilaktig lagt til grunn et høyere inntektsnivå de siste 12 kalendermånedene. NAV fattet kort tid senere, den 12. mai, et nytt vedtak med korrigert dagpengesats. Det ble også fattet et særskilt vedtak om tilbakebetaling av for mye utbetalte dagpenger den 15. mai.

Peder Ås protesterte mot endringen, og viste spesielt til det opprinnelige vedtaket, som var avsagt i mars 2020. NAV fremhevet spesielt at de ikke hadde noe valg, da forholdet ikke lå innenfor forvaltningens frie skjønn. NAV sa seg imidlertid villig til å frafalle tilbakebetalingskravet for de feilutbetalte dagpengene.

Drøft og avgjør om NAV kan endre vedtaket om dagpenger av 25. mars 2020.

Del II

Dagpengesøknaden til Peder Ås hadde blitt behandlet av hans tidligere nabo, Ole Vold. Peder Ås og Ole Vold hadde hatt et anstrengt forhold, blant annet som følge av uenighet om hvor grensen mellom tomtene deres skulle gå. Ole Vold orket ikke naboskapet med Ås og flyttet i 2019.

Peder Ås ble derfor skeptisk til NAVs saksbehandling. Han tok kontakt med en barndomskamerat, Lars Holm, som er jurist, for å få råd.

Under samtalen med Holm kom det fram at NAV trolig hadde gjort flere feil. Holm pekte blant annet på at Ås sitt inntektsnivå over en lenger periode enn de siste 12 kalendermåneder burde ha vært lagt til grunn ved dagpengeberegningen, jf. folketrygdloven kapittel 4. Dette fordi Peder Ås hadde jobbet i 100 % stilling frem til sommeren 2019.

Peder Ås tok opp inntektsperioden med NAV den 20. mai, og krevde å få fastsatt ny dagpengesats. NAV mente at det var for sent å ta opp feilen knyttet til utmålingen. Peder Ås burde, etter NAVs oppfatning, ha brakt opp forholdet innen klagefristen til det opprinnelige vedtaket, og i alle fall i forbindelse med varselet Ås fikk før nytt vedtaket ble truffet. Det ble også uttalt av NAV at ikke alle feil kan medføre endring av et vedtak.

Peder Ås anførte på sin side at han ikke hadde foranledning til å levere inntektsdokumentasjon utover det NAV hadde bedt om. Han anførte at NAV av den grunn hadde begått saksbehandlingsfeil som tilsa at vedtaket måtte settes til side.

Peder Ås satte også NAVs håndtering i sammenheng med det anstrengte naboskapet han hadde hatt med Ole Vold. Peder Ås hevdet derfor at Ole Vold var inhabil til å behandle saken.

NAV bestred Ås' anførsler. NAV viste til at Peder Ås hadde vært kjent med at Vold var saksbehandler på saken fra første stund NAV fikk søknaden. NAV uttalte også at Ås hadde blitt behandlet på rimelig måte, idet NAV hadde frafalt kravet om tilbakebetaling av dagpenger som var feilutbetalt.

Drøft og ta stilling til de rettsspørsmål oppgaven reiser.

Del III

Peder Ås ble rastløs av å gå arbeidsledig. Han innså etter hvert at permitteringen kunne bli langvarig og muligens ende med oppsigelse. Han startet derfor en nettbutikk for salg av iphone-effekter. Han registrerte nettbutikken som et selskap i Irland med navn Ace Phone Accessories Ltd, på grunn av de gunstige etableringsbetingelsene i landet. Varene skulle betales i euro til en irsk bankkonto, men varelageret skulle være i Lillevik. Varene ble importert fra Kina av Ace Phone Accessories Ltd.

Kort tid etter oppstarten fikk Ace Phone Accessories Ltd krav om å betale toll på varer selskapet hadde importert. Ace Phone Accessories Ltd tok opp forholdet med Toll- og avgiftsdirektoratet, og hevdet at tollen var uforenelig med EØS-retten. Direktoratet var ikke enig, og framhevet at spørsmålet om toll lå innenfor det norske handlingsrommet.

Hans Tastad kjøpte mange mobildeksler i plast fra nettbutikken til Ace Phone Accessories Ltd, som han rosemalte og solgte videre til kunder i Lillevik til dobbel pris. Miljøorganisasjonen "Nei til farlig plast i Lillevik" tipset myndighetene om at produktene Tastad videresolgte inneholdt en miljøgift det ikke var lov å benytte i produksjon i Norge.

Myndighetene minnet Tastad på at han, som alle andre selgere av plastprodukter i Norge, var rettslig forpliktet til å opplyse kundene om at produktene han solgte inneholdt miljøgiften. Tastad anførte at EØS-retten ikke tillater en slik opplysningsplikt.

Det var enighet om at Tastads bearbeiding var tilstrekkelig til at produktene kunne sies å ha opprinnelse i EØS-området.

Drøft og ta stilling til de rettsspørsmål oppgaven reiser.

Oslo, våren 2020
Stian Øby Johansen
Faglig eksamensleder